

Programmabegroting 2026

Recreatieschap Voorne-Putten

Inhoudsopgave

1.	Bestuurlijke samenvatting	1
2.	Uitgangspunten	4
3.	Programma instandhouding en ontwikkeling gebieden	5
3.1.	Gebiedsbeheer	5
3.1.1.	Beheerinformatie	5
3.1.2.	Uitvoeren terreininspecties	5
3.1.3.	Ondersteuning recreatie-, landschaps- en natuurbeheer	6
3.1.4.	Uitvoeren terreinbeheer	6
3.1.5.	Omgevingsmanagement	6
3.1.6.	Beheer vastgoed en gronden	7
3.1.7.	Toezicht en handhaving	7
3.1.8.	Vergunningen, ontheffingen en toestemmingen	7
3.2.	Maatschappelijke betrokkenheid	8
3.2.1.	Vrijwilligers en actief burgerschap	8
3.3.	Plannen maken	8
3.3.1.	Plan- en projectvoorbereiding	8
3.3.2.	Beheerkostenberekening en analyses	9
3.4.	Overhead	9
3.4.1.	Bestuursproducten	9
3.4.1.1.	Accountmanagement	9
3.4.1.2.	Bestuurssecretaris/secretariaat	10
3.4.2.	Financiële diensten	10
3.4.2.1.	Financieel beleid	10
3.4.2.2.	Planning en control (inclusief project control en rechtmatigheidscontrole)	10
3.4.3.	Juridische diensten	11
3.4.3.1.	Aansprakelijkheid	11
3.4.3.2.	Juridische ondersteuning	11
3.4.3.3.	Procederen	11
3.4.3.4.	Woo-procedures	12
3.5.	Projecten/kredieten	12
3.6.	Mutaties reserves	12
3.7.	Wat gaat het kosten?	13
4.	Paragrafen	14
4.1.	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	14
4.2.	Onderhoud kapitaalgoederen	17
4.3.	Financiering	18
4.4.	Grondbeleid	19
4.5.	Bedrijfsvoering	20
4.6.	Deelnemersbijdrage	21
5.	Financiële begroting en bijlagen	22

1. Bestuurlijke samenvatting

In de Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Voorne-Putten werken de gemeenten Nissewaard en Voorne aan Zee samen aan beheer en ontwikkeling van de recreatiegebieden op Voorne-Putten. Om verschillende redenen, waaronder het feit dat het recreatieschap sinds de fusie van gemeenten Brielle, Hellevoetsluis en Westvoorne nog slechts twee deelnemers kent, voeren de gemeenten in 2025 een heroriëntatie uit op de Gemeenschappelijke Regeling.

Het recreatieschap organiseert de uitvoering van het beheer en de ontwikkeling van de gebieden op basis van een vijfjarige samenwerkingsovereenkomst met Staatsbosbeheer. Deze overeenkomst eindigt per 31 december 2025.

De samenwerking is in 2024 geëvalueerd. Belangrijke conclusie van de evaluatie is dat zowel bij de deelnemers van het recreatieschap als bij Staatsbosbeheer een gevoel van tevredenheid overheerst. Er is brede overeenstemming dat het voor de hand ligt om de samenwerking met Staatsbosbeheer voort te zetten. De uitkomst van de heroriëntatie op de GR is daarbij uiteraard van belang. Afgesproken is dat het recreatieschap en Staatsbosbeheer uiterlijk 30 juni 2025 aan elkaar kenbaar maken of de samenwerking vanaf 2026 zal worden voortgezet.

In de afgelopen jaren zien we dat veel inwoners en bezoekers de weg weten te vinden naar de verschillende gebieden op Voorne-Putten. De gebieden van het recreatieschap maken onderdeel uit van deze toeristisch en recreatieve omgeving binnen Zuid-Holland. Daarmee is het bij uitstek een plek waar niet alleen de eigen inwoners maar ook de bezoekers uit de sterk verstedelijkte omgeving ontspanning en rust weten te vinden. “De motor voor de mentale veerkracht van onze inwoners”. Hiermee wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan het regionaal product en de (brede) welvaart.

De eerder uitgevoerde verkenning, vormt de basis voor initiatieven binnen het gebied zodat de inwoners en de bezoekers ook in de toekomst hiervan kunnen genieten. Deze doelstellingen leveren voor de directe omgeving een forse bijdrage op in de zin van versterking van de brede welvaart. Het recreatieschap is vanuit dit perspectief onderdeel van de Regio Deal Zuid-Hollandse Delta, een Rijksprogramma om te komen tot een evenwichtige groei en samenwerking binnen de regio.

In de afgelopen jaren is met financiële steun vanuit de Regio Deal fors geïnvesteerd in de gebieden ter verbetering van de brede welvaart. De samenwerking vanuit de Regio Deal heeft geleid tot mooie resultaten, niet alleen gericht op het gebruik door onze bezoekers, maar ook met een sterk duurzaam karakter. Door onder andere kwaliteitsimpulsen (in drie fasen) in de Bernisse en rond het Brielse Meer is samen met de gemeenten en vanuit de Regio Deal met het Rijk voor ongeveer 2,4 miljoen geïnvesteerd. Het gaat hier om verschillende aanlegsteigers, kwaliteitsimpulsen bij waterspeelplaatsen en het aanbrengen van duurzame oeverbeschoeiingen.

In 2023 is, mede door het recreatieschap, een aanvraag gedaan voor deelname aan de vijfde tranche van de Regio Deal. Deze is in februari 2024 door het Rijk toegekend. De Regiodeal Next Step is van kracht in de periode 1 januari 2025 tot 1 januari 2028. Het totale beschikbare budget ad. €10 miljoen is verdeeld over vier programma's en in jaarschijven. Op het moment van schrijven is er nog geen definitieve beoordeling over ingediende aanvragen bekend.

Een belangrijke pijler als dekking voor de uitgaven is de bijdrage van de provincie, echter de nieuwe Subsidieregeling beheer recreatiegebieden zet de duurzame effectiviteit van de investeringen onder druk. De regeling, die per 1 januari 2026 zal ingaan, kent geen voorspelbare uitkomst en zorgt voor een beleidsmatige onzekere uitkomst van de begroting. Hierdoor zijn de structurele uitgaven per definitie

niet met zekerheid in balans. Daardoor ontstaat strijd met de geldende voorschriften. Hierover wordt al geruime tijd overleg gevoerd met de provincie.

Op het moment van opstellen van deze begroting is de omvang van de provinciale subsidie in 2026 nog niet bekend. Een mogelijk effect van wijziging van de bijdrage van de provincie wordt daarom in deze begroting buiten beschouwing gelaten. Andere effecten op de inkomsten en uitgaven van het recreatieschap leiden in 2026 tot een begrotingstekort van circa € 400.000. Dit tekort is vanwege de volgende redenen ontstaan:

- reeds in de begroting 2025 aanwezige taakstellende bezuiniging door verlaging van de provinciale bijdrage in 2022 en het wegvallen van de bijdrage van gemeente Rotterdam in 2023	€ 102.000
- extra taakstelling om het effect van de in 2024 uitgevoerde herijking van het Terrein Beheer Model op te vangen	€ 94.000
- hogere lasten voor bestuursondersteuning en financiële diensten	€ 73.000
- lagere rentebaten uit inkomsten uit economische beheer	€ 52.000
- lagere deelnemersbijdrage door aanpassing indexering	€ 43.000
- diverse kleinere mutaties	€ 36.000
Totale taakstelling	€ 400.000

Vanwege de zorg voor een evenwichtig financieel beleid en effectieve en doelmatige bedrijfsvoering is reeds in 2022 besloten een optimaliseringsprogramma te starten dat gericht is op verlaging van de uitgaven en verhoging van de inkomsten van het schap. Dit besluit kan niet los gezien worden van de sinds 2011 doorgevoerde maatregelen ter invulling van de bezuinigingsopgave van 15% die in het toenmalige Koepelschap Buitenstedelijk Groen is afgesproken. Sindsdien is het voorzieningenniveau teruggebracht en is het beheer fors geëxtensiveerd. Niettemin is ruimte gevonden voor verdergaande extensiveringen. Hiertoe is in 2024 een pakket aan optimalisatiemaatregelen vastgesteld waarmee een potentiële besparing van € 190.000 behaald kan worden. Het is niet zeker dat de geïdentificeerde maatregelen gerealiseerd kunnen worden. Ook is nog niet volledig inzichtelijk of de maatregelen direct tot kostenbesparing kunnen leiden, o.a. vanwege contractuele afspraken met aannemers. Daarom wordt gerekend met circa 75% = € 150.000 besparing in 2026.

Voor het resterende tekort van € 250.000 verkent het recreatieschap maatregelen om inkomsten te verhogen. De haalbaarheid daarvan is echter nog onvoldoende ingeschat en bovendien is doorlooptijd gemoeid met de realisatie. Gelet hierop is in 2026 nog geen resultaat van deze maatregelen te verwachten. Om het resterende tekort toch in 2026 in te kunnen lossen zal het recreatieschap in 2025 besluiten nemen over meer ingrijpende maatregelen, zoals bijvoorbeeld het afstoten van delen van het beheerareaal. De voorbereidingen hiervoor zijn in het 2^e kwartaal van 2025 gestart.

In 2026 zal een verdere invulling worden gegeven aan verschillende projecten met als doel bos te compenseren en waar mogelijk extra bos aan te leggen. Deze opgave komt voort uit de gevolgen van de essentaksterfte en de ambitie vanuit het Rijk om extra hectaren bomen te planten. De uitwerking wordt in nauwe samenwerking met de gemeenten en de inwoners uitgevoerd. Onderwerpen van blijvende aandacht zijn de kwaliteit van het open water binnen de beheersgebieden en het gebruik van de gebieden. Hiervoor is inmiddels een vast overleg met het waterschap gestart om deze samenwerking verder te intensiveren.

Wat betreft het gebruik van de gebieden vraagt het houden van toezicht en het handhaven veel aandacht hetgeen in de toekomst mogelijk een opwaartse druk geeft op de capaciteit en de kosten.

Tenslotte zal in de komende tijd ook het onderwerp van de bereikbaarheid een punt van aandacht zijn. Op meerdere tafels, zoals de MRDH, komt dit onderwerp op de agenda ter bevordering van de recreatie en het toerisme.

Financiële samenvatting

Voor 2026 ligt er een sluitende begroting met een deelnemersbijdrage van € 1.580.460 en een subsidie van de Provincie Zuid-Holland van € 960.716. De deelnemersbijdrage wordt gespecificeerd weergegeven in paragraaf 3.7. Voor een nadere specificatie van de lasten en baten wordt verwezen naar de diverse paragrafen. In hoofdstuk 5 wordt verder ingegaan op de meerjarenraming en de vermogenspositie.

2. Uitgangspunten

Het uitgangspunt voor de programmabegroting 2026 is bestaand en aanvaard beleid, zoals dat vastgelegd in de door het Algemeen Bestuur op 11 december 2024 vastgestelde Uitgangspunten Programmabegroting 2026.

Voor de prijsstijging op de ramingen voor 2026 is een indexatie van 5,2% toegepast, overeenkomstig het indexeringspercentage van de Kring van gemeentesecretarissen. Deze indexering wordt toegepast op alle lasten, met uitzondering van belastingen, verzekeringen, rentelasten en afschrijvingen. De indexering wordt in principe niet toegepast op de baten (voorzichtigheidsbeginsel). Voor de meerjarenraming 2027 tot en met 2030 is geen indexering toegepast.

De deelnemersbijdragen zijn conform de Gemeenschappelijke Regeling verwerkt, maar zijn voor 2026 met een afwijkend percentage van 2,8% geïndexeerd.

3. Programma instandhouding en ontwikkeling gebieden

Het programma is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- Gebiedsbeheer
- Maatschappelijke betrokkenheid
- Plannen maken
- Overhead
- Algemene dekkingsmiddelen
- Kredieten en
- Mutatie reserves

3.1. Gebiedsbeheer

Aantrekkelijke en gevarieerde gebieden, die onderling samenhangen en verbonden zijn, en waarin recreatie en ecologie elkaar versterken. Dat vraagt om professioneel beheer. Met het Terrein Beheer Model (TBM) bijvoorbeeld, waarmee we gefundeerde inrichtings- en beheerkeuzes kunnen maken, met inzicht in de beheerkosten.

Voor het aantrekkelijk houden van de gebieden is het belangrijk dat bezoekers zich er welkom en veilig voelen. Het recreatieve aanbod is divers en sluit aan bij de vraag van de gebruikers. En we zorgen voor de afhandeling van vragen, klachten en verzoeken voor gebruik van het gebied en voor handhaving.

3.1.1. Beheerinformatie

Wat willen we bereiken

Beheerinformatie levert inzicht in de beheerwerkzaamheden en kosten voor de komende jaren. Deze informatie is onmisbaar voor een goede beheervoorbereiding en -uitvoering in de terreinen.

Wat gaan we er voor doen

Met en is weten. Daarom is het van belang dat de beheerinformatie inzichtelijk en op orde is. De koppeling aan een Geografisch Informatie Systeem (GIS) aan het Terrein Beheer Model maakt data en kosten inzichtelijk, goed te beheren en te vergelijken. Het gaat hierbij om bijvoorbeeld kaartmateriaal van de huidige en toekomstige inrichting, planningen, geografische gebiedsanalyses en beschrijvingen van kapitaalgoederen zoals wegen en paden, maar ook 'kunstwerkpaspoorten' voor bijvoorbeeld bruggen en steigers.

3.1.2. Uitvoeren terreininspecties

Wat willen we bereiken

Het uitvoeren van inspecties leidt tot actuele, heldere beheerdata. Daarmee kan op de korte termijn de kwaliteit en veiligheid in de gebieden gewaarborgd worden en is op de langere termijn inzicht in de noodzakelijke investeringen.

Wat gaan we er voor doen

Door systematische visuele en technische inspecties te doen blijft er zicht op de onderhoudsstaat van de natuur- en recreatieterreinen. Zo kan er tijdig bijgestuurd worden.

Inspecties stellen in staat dat:

- de kwaliteit van het terrein te geborgd wordt;
- de meerjarenplanningen groot onderhoud actueel gehouden wordt;
- de veiligheid in het gebied (beter) gewaarborgd blijven;
- er invulling gegeven wordt aan aantoonbaarheid (juridische aansprakelijkheid).

3.1.3. Ondersteuning recreatie-, landschaps- en natuurbeheer

Wat willen we bereiken

Beoogd wordt een natuurlijke en eigentijdse inrichting van de terreinen, met naast recreatieve mogelijkheden ook aandacht voor landschappelijke kwaliteit en vergroting van de biodiversiteit.

Wat gaan we er voor doen

Terreinbeheer is continu inspelen op nieuwe wettelijke kaders en op vragen en veranderend gebruik van stakeholders in en om de terreinen. Het is dan ook belangrijk om deze vraagstukken goed te volgen en aanpassingen te onderbouwen en te implementeren in het beheer. Recreatieadviseurs, ecologen en landschapsarchitecten zetten hierbij hun kennis van zowel het recreatiegebruik en de natuur- en landschapswaarden van de gebieden als hun landelijke expertise in, zodat het beheer wordt ingericht vanuit een integraal perspectief.

3.1.4. Uitvoeren terreinbeheer

Wat willen we bereiken

Efficiënt en hoogwaardig terreinbeheer levert een duurzaam onderhouden recreatie- en natuurgebied op dat aansluit op de wensen van bezoekers, met faciliteiten die schoon, heel en veilig zijn. Daarnaast draagt het beheer bij aan natuurwaarden en biodiversiteit.

Wat gaan we er voor doen

Binnen de kaders van wet- en regelgeving en met behoud van de landschappelijke kwaliteit wordt integraal en duurzaam terreinbeheer uitgevoerd. Verder wordt er op basis van Social Return gewerkt; en wordt ervaring in beheer, recreatie en biodiversiteit gedeeld. Uitvoering van het werk gebeurt op basis van het Terrein Beheer Model. Deze systematiek garandeert de kwaliteit van het beheer en maakt vervangingsinvesteringen voor dagelijks en groot onderhoud per jaar inzichtelijk. De meerjarige onderhoudsplanning geeft ook inzicht voor de lange termijn.

3.1.5. Omgevingsmanagement

Wat willen we bereiken

Beoogd wordt een brede waardering voor de gebieden, heldere communicatie en samenwerking met belanghebbenden, gezamenlijke verantwoordelijkheid en begrip voor beheermaatregelen.

Wat gaan we er voor doen

Veel mensen voelen zich betrokken bij de gebieden en willen graag meedenken en bijdragen aan het beheer van terreinen. Goed terreinbeheer betekent dus ook: communicatie en samenwerking met de omgeving en belanghebbenden. Er wordt gebruik gemaakt van diverse vormen van gebieds- en

stakeholdercommunicatie, zoals participatie- en informatiebijeenkomsten, woordvoering, en (landelijke) online en offline communicatiekanalen. De boswachters zijn hierbij lokaal aanspreekpunt en monitoren wat er in de omgeving leeft. Uiteraard worden ook landelijke expertise en netwerken ingezet.

3.1.6. Beheer vastgoed en gronden

Wat willen we bereiken

Professioneel vastgoed- en grondbeheer houdt de (vermogens)positie op orde. Bovendien wordt voldaan aan de rechten en plichten die het eigendom met zich meebrengt. Zorgvuldig en passend medegebruik draagt bij aan het recreatieaanbod én aan structurele inkomsten.

Wat gaan we er voor doen

De grondpositie (de gronden en vastgoed binnen het werkingsgebied) vormt de basis van elk natuur- en recreatiegebied. Duurzame borging van dit bezit vraagt om zorgvuldig beheer (goed rentmeesterschap). Daarmee wordt invulling gegeven aan verzoeken om medegebruik, bijvoorbeeld door erfpacht- of andere gebruiksovereenkomsten aan te gaan, inclusief de administratieve, financiële en juridische afwikkeling daarvan. Professioneel grond- en vastgoedbeheer is ook financieel van belang: de grond en gebouwen vormen immers uw kapitaal.

Bij het sluiten van de SOK en bijbehorende uitvoeringsagenda is de inzet voor contractverlengingen en -herzieningen uitgezonderd van het operationeel beheer (operationeel beheer omvat slechts een deel van de werkzaamheden die in de PDC tot de werkzaamheden van beheer vastgoed en gronden behoort).

3.1.7. Toezicht en handhaving

Wat willen we bereiken

Beoogd wordt een gebied te leveren waar mensen zich veilig en welkom voelen en waar de natuur wordt beschermd. Door naleving van de wet- en regelgeving blijft de kwaliteit van het gebied op orde en de recreatie- en belevingswaarde hoog.

Wat gaan we er voor doen

Toezicht en handhaving bestaat uit vier onderdelen:

- Gastheerschap voor de gebruikersgroepen;
- Handhaving op geldende bepalingen en wetgeving;
- Samenwerking met andere bevoegde toezichthouders (politie, gemeentelijke handhavers);
- Vaartoezicht in watterrijke gebieden.

De uitvoering van deze onderdelen door boswachters met boa-bevoegdheden, gebeurt in overleg met o.a. gemeenten en andere toezichthouders. Hierbij wordt ingespeeld op de aard van het gebied en mogelijke probleemsituaties in de terreinen en/of op het water.

3.1.8. Vergunningen, ontheffingen en toestemmingen

Wat willen we bereiken

De gebieden bieden ruimte voor initiatieven van derden, zorgvuldig getoetst aan de andere belangen voor het terrein. Afspraken met partijen worden vastgelegd en gecommuniceerd.

Wat gaan we er voor doen

De gebieden worden regelmatig gebruikt door organisaties en particulieren voor het organiseren van activiteiten en evenementen. Dat is een maatschappelijke meerwaarde. Want naast het beschermen van natuur, zijn ook het beleven en benutten van terreinen belangrijke waarden. Maar niet alles kan en mag overal. Daarom is het nodig om heldere afspraken te maken over het gebruik van het gebied en de faciliteiten, zeker bij grote bezoekersaantallen. Dit wordt vastgelegd in de vorm van een vergunning (wordt bij grotere evenementen verstrekt door gemeenten), ontheffing of toestemming. Vanzelfsprekend op basis van de afspraken en doelstellingen die voor een terrein gelden.

3.2. Maatschappelijke betrokkenheid

Duurzaam, hoogwaardig beheer vraagt om afstemmen en samenwerken. Met omwonenden, ondernemers en diverse gebruikersgroepen. Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt vinden er zinvol werk en hun inzet verhoogt de kwaliteit van gebieden. Ook zorgen we dat de terreinen toegankelijk zijn voor mensen met een beperking en bieden we lesprogramma's en voorzieningen aan voor jeugd. Zo verbinden we duurzaam beheer met maatschappelijk beheer en werken we samen aan terreinen waar mens en natuur elkaar vinden.

3.2.1. Vrijwilligers en actief burgerschap

Wat willen we bereiken

Een zorgvuldige aanpak van vrijwilligerswerk en actief burgerschap leidt tot betrokkenheid, betekenis en plezier bij gebruikers en de omgeving van het gebied. De vrijwilligers werken mee aan excursies, jeugdactiviteiten en terreinbeheer, maar ook helpen zij bij monitoring, toezicht en handhaving en bij vragen, meldingen en klachten van bezoekers.

Wat gaan we er voor doen

Veel mensen voelen zich betrokken bij de gebieden en zetten zich er graag voor in. 'Vrijwilligers en actief burgerschap' is een essentieel product om hen hiervoor op een zorgvuldige, professionele manier ruimte te bieden en terreinen op eigentijdse wijze te beheren. Dat levert kwalitatief hoogstaand gebiedsbeheer op en bovendien draagvlak in de omgeving.

Het bestaat uit o.a.:

- professionele begeleiding inzet van vrijwilligers;
- faciliteren en onderhouden van participatiegroepen;
- samenwerken met bewonersplatforms, stichtingen en verenigingen.

3.3. Plannen maken

Gebiedsbeheer gaat verder dan de bestaande inrichting zorgvuldig en efficiënt in stand houden. Het gaat ook om flexibel kunnen reageren op veranderende maatschappelijke en ecologische vraagstukken. Maar ook om aanpassing van beheer naar de nieuwste inzichten op het gebied van recreatie, kwaliteit van de leefomgeving, klimaatadaptatie en ecosystemen. Dat vraagt om strategische en onderbouwde doorontwikkeling van terreinen.

3.3.1. Plan- en projectvoorbereiding

Gedurende het jaar kunnen zich knelpunten of kansen aandienen, die vragen om een eerste beoordeling en standpuntbepaling door het bestuur. Ten laste van dit budget wordt alleen de inzet

van capaciteit benodigd voor het opstellen van een bestuursvoorstel gebracht. Dit voorstel heeft als doel een besluit te nemen of het schap het gesignaleerde probleem wil oplossen of de kans wil benutten en bereid is daarvoor middelen beschikbaar te stellen. Zo'n voorstel geeft daarom inzicht in welke kosten en opbrengsten aan een vervolg zijn verbonden.

3.3.2. Beheerkostenberekening en analyses

Wat willen we bereiken

De beheerkostenberekening geeft inzicht in de beheerkosten voordat de herinrichting start zodat vooraf bestuurlijke, beheersmatige en financiële keuzes gemaakt kunnen worden en daarmee grip geeft op de begroting (geprognoseerde en werkelijke kosten).

Wat gaan we er voor doen

Bij de grote of kleinere herinrichting van een gebied, of bij het inrichten van nieuw terrein, is het wenselijk vooraf inzicht in de te verwachten beheerkosten te hebben. Dit wordt verzorgd door beheerkostenberekeningen en -analyses uit te voeren. In deze berekeningen worden de beheerkosten van de huidige situatie afgezet tegen die van de toekomstige inrichting van een gebied. Ook wordt een analyse gemaakt van de kostenbepalende elementen, zodat er gefundeerde keuzes gemaakt kunnen worden.

3.4. Overhead

Efficiënt beheer staat of valt met kwalitatief hoogwaardige bestuurlijke en juridische advisering aan het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur, over ten minste de volgende aandachtsgebieden:

- lopende zaken, beleid, ontwikkelingen en toekomst van het schap
- nieuwe of gewijzigde wet- en regelgeving die van invloed zijn op het schap

Daarbij wordt rekening gehouden met wat er speelt op de betreffende beleidsvelden en met het netwerk binnen en buiten het schap. Dit netwerk bestaat o.a. uit schapsdeelnemers, ambtelijk apparaat, natuur- en milieuorganisaties en stakeholders in het schapsgebied. Tevens wordt het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur en de voorzitter bijgestaan in alles wat de hen opgedragen taken aangaat, o.a. met een goed financieel en administratief management en met een solide juridische onderbouwing en afhandeling.

3.4.1. Bestuursproducten

3.4.1.1. Accountmanagement

Wat willen we bereiken

De accountmanager is een deskundig aanspreekpunt vanuit Staatsbosbeheer voor het recreatieschap en een opdrachtnemer voor de bestuurlijke opdrachten.

Wat gaan we er voor doen

Met de bestuurlijk-juridische achtergrond en kennis organisatie fungeert de accountmanager als sparringpartner voor het schap. Hij is opdrachtnemer voor bestuurlijke opdrachten, bewaakt de voortgang van de projecten en werkzaamheden die daaruit voortkomen en informeert het schap over de voortgang en de eindresultaten. Verder draagt hij zorg voor de archivering van de bestuursstukken.

3.4.1.2. Bestuurssecretaris

Wat willen we bereiken

De bestuurssecretaris levert een effectieve ondersteuning en advisering van het bestuur. Daarnaast zorgt hij ervoor dat de vergaderingen goed voorbereid en professioneel verlopen en dat de daarbij behorende vergaderstukken tijdig beschikbaar zijn.

Wat gaan we er voor doen

De bestuurssecretaris is de expert-sparringpartner. Hij adviseert en begeleidt het bestuur en andere samenwerkingspartners. Met zijn bestuurlijk-juridische achtergrond heeft hij veel kennis van onder meer gemeenschappelijke regelingen. Hij ondersteunt de uitvoering van bestuurlijke taken en besluitvormingsprocessen en denkt mee over bestuurlijke vraagstukken. Als rechterhand van het bestuur vertaalt de bestuurssecretaris besluiten naar concrete afspraken voor Staatsbosbeheer. Hij verzorgt ook de planning, organisatie, voorbereiding en verslaglegging van de bestuursvergaderingen.

3.4.2. Financiële diensten

3.4.2.1. Financieel beleid

Wat willen we bereiken

Beoogd wordt een solide financieel beleid dat voldoet aan juridische en financiële vereisten, verordeningen, notities en kaders.

Wat gaan we er voor doen

Zorgvuldig terreinbeheer en -ontwikkeling vraagt om zorgvuldig budgetbeheer. De beschikbare middelen zijn immers bedoeld om de doelen en visie te realiseren voor uw gebieden. Door kennis, ervaring en netwerk worden de terreinen zo efficiënt mogelijk beheerd. Er wordt een intern inkoop- en beleidskader opgesteld, (Europese) aanbestedingen worden begeleid, contracten worden opgesteld, rapportages voor verantwoording en accountantscontrole worden verzorgd, en de verzekeringsportefeuille wordt gecoördineerd. Uiteraard volgens de wettelijke vereisten. En op onderwerpen wordt financieel advies gegeven.

3.4.2.2. Planning en control (inclusief project control en rechtmatigheidscontrole)

Wat willen we bereiken

Een Planning & Control-cyclus (P&C) is een wettelijke vereiste. En het geeft daarnaast kader en sturing aan het bestuur en biedt ondersteuning om de doelstellingen te bereiken.

Wat gaan we er voor doen

Deze P&C begint met het plannen van de jaarlijkse activiteiten (begroting) en eindigt met het vaststellen van het jaarresultaat en het samenstellen van de jaarrekening. Administratie (de vastlegging van financiële handelingen) en projectcontrolling maken vanzelfsprekend onderdeel uit van P&C. Met de najaarsrapportage wordt de uitvoering van activiteiten bewaakt en wordt er voor gezorgd dat de bedrijfsvoering 'in control' blijft. Indien nodig wordt het voorgenomen beleid of de activiteiten en processen bijgesteld. Uiteraard binnen het extern kader van Gemeentewet, het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV), fiscale wetgeving en andere wet- en regelgeving.

3.4.3. Juridische diensten

3.4.3.1. Aansprakelijkheid

Wat willen we bereiken

Beoogd wordt een beperking van aansprakelijkheidsprocedures, -risico's en -kosten. Efficiënte afhandeling van klachten voorkomt bovendien eventuele beroepsprocedures bij de Nationale Ombudsman.

Wat gaan we er voor doen

Terreineigendom en -beheer brengen juridische verantwoordelijkheden met zich mee. Gezorgd wordt voor een onderbouwde afwijzing of toewijzing van claims, voor de (financiële) afhandeling ervan, of claims worden doorgestuurd naar de verantwoordelijke partij. Omgekeerd wordt gezorgd voor aansprakelijkheidstelling van derden bij schade aan de terreinen. Bij klachten op grond van de Algemene wet bestuursrecht wordt gezorgd voor correspondentie met de directe toezichthouder (Politie en OM), worden hoorzittingen voorbereid en worden beslissingen opgesteld. Verder worden beroepen van klagers bij de Nationale Ombudsman afgehandeld. In bezwaarprocedures wordt gezorgd voor de hoorzittingen en worden beslissingen op bezwaar opgesteld.

3.4.3.2. Juridische ondersteuning

Wat willen we bereiken

Beoogd wordt een goede en snelle juridische ondersteuning ter voorkoming en beperking van imagoschade en allerhande risico's.

Wat gaan we er voor doen

Voor effectief beheer en ontwikkeling van terreinen is een solide juridische basis onmisbaar. Daarom wordt vorm gegeven aan tal van overeenkomsten in het kader van beleid en uitvoering van beheer, waaronder de samenwerking met derden (private en publieke partijen). Dat gebeurt onder andere door adviseren, beoordelen en/of opstellen van overeenkomsten.

3.4.3.3. Procederen

Wat willen we bereiken

Het voorkomen van een onnodige gerechtelijke procedure spaart tijd en geld. In die gevallen waarin geprocedeerd moet worden, wordt een vlotte en correcte afhandeling van de procedure beoogd en draagt zodoende bij aan een besparing van kosten en komt uw imago ten goede.

Wat gaan we er voor doen

Mochten conflicten met derden tot juridische procedures leiden, dan wordt er geprocedeerd als verweerder, eisende partij, gedaagde of belanghebbende en zijn de juristen het aanspreekpunt voor de advocaat. Ook worden collega's bijgestaan in juridische procedures, bijvoorbeeld als zij slachtoffer zijn van een delict of een ongeval. Als het nodig is, wordt er opgetreden als gemachtigde in een gerechtelijke procedure.

3.4.3.4. Woo-procedures

Wat willen we bereiken

Gestreefd wordt naar een snelle en correcte afhandeling van Woo-procedures.

Wat gaan we er voor doen

Woo-verzoeken worden in behandeling genomen. Ook kan een zienswijze opgesteld worden op een Woo-verzoek dat door derden wordt behandeld en waarin het recreatieschap derde-belanghebbende bent. Cruciaal hierbij is dat over de gevraagde informatie (documenten) beschikt kan worden.

3.5. Projecten/kredieten

Bij het opstellen van deze begroting is geen rekening gehouden met projecten die doorlopen tot in 2026. Indien dit het geval blijkt te zijn wordt dit in de Najaarsrapportage 2025 verwerkt.

3.6. Mutaties reserves

Staat van reserves	Saldo 1-1-2025	Resultaat bestemming	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo 1-1-2026	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2026
Algemene Reserve	336.144	63.498-		104.008	168.638			168.638
BESTEMMINGSRESERVES								
Investeringsreserve	1.438.249		783.127	2.159.444	61.932			61.932
Reserve kwaliteitsimpuls gebieden	1.100			1.100	-			-
Reserve Rotterdamse Reddingsbrigade	334.886		42.000	33.823	343.063	53.040	50.426	345.677
Reserve vervangingsinvesteringen	399.730			399.730	-			-
Afschrijvingsreserve	1.967.808			91.284	1.876.524		126.567	1.749.957
Subtotaal bestemmingsreserves	4.141.773		825.127	2.685.381	2.281.519	53.040	176.993	2.157.566
Totaal	4.477.917	63.498-	825.127	2.789.389	2.450.157	53.040	176.993	2.326.204

Investeringsreserve

Kwaliteitsimpuls Steigers VP	758.829
GO Kwaliteitsimpuls Kunstwerken VP	1.289.967
Bosuitbreiding Uitwaaijer - onderzoek wateroverlast Wolvenstee	31.085
Upgrade MTB De Uitwaayer	69.000
Uitbreiding en beheerplan Bos Brielse Meer en Bernisse	10.563
Totaal	2.159.444

Algemene Reserve

Uitwerken gebiedsgerichte opgave Uitwaayer (planvorming)	2.610
Optimalisatie Voorne Putten	16.610
Vervangen achterpui Oude Veerdam	45.000
Haalbaarheidsonderzoek ophogen fietsbrug naar Simonshaven	12.289
Subsidie Coördinatie	27.500
Totaal	104.008

Toevoeging aan investeringsreserve in 2025 is inclusief overboeking van 382K extra vanuit GO en overboeking van reserve vervangingsinvesteringen.

3.7. Wat gaat het kosten?

Deelproduct/product	Lasten		Lasten	Baten		Baten	Saldo		Saldo
	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Personeel	994.411	1.022.100	1.120.300	-	-	-	-	1.022.100	1.120.300
Taakstellende bezuiniging		(101.757)	(402.840)					(101.757)	(402.840)
Materieel	2.487.580	2.454.946	2.557.228	1.656.104	1.128.352	982.200	-	1.326.594	1.575.028
Gebiedsbeheer	3.481.991	3.375.289	3.274.688	1.656.104	1.128.352	982.200	-	2.246.937	2.292.488
Personeel	24.558	49.000	51.500	-	-	-	-	49.000	51.500
Materieel									
Maatschappelijke betrokkenheid	24.558	49.000	51.500	-	-	-	-	49.000	51.500
Personeel	(1.242)	30.900	32.500	-	-	-	-	30.900	32.500
Materieel	59			-	-	-	59	-	-
Plannen maken	(1.183)	30.900	32.500	-	-	-	59	30.900	32.500
Overhead									
Personeel	53.277	28.100	60.600	-	-	-	-	28.100	60.600
Materieel	104.912	114.700	118.500	-	-	-	-	114.700	118.500
Bestuurlijke diensten	158.189	142.800	179.100	-	-	-	-	142.800	179.100
Personeel	174.699	181.200	190.700	-	-	-	-	140.900	190.700
Materieel	56.057	22.450	23.400	-	-	-	-	22.450	23.400
Financiële diensten	230.756	203.650	214.100	760	-	-	-	163.350	214.100
Personeel	9.214	30.200	31.800	-	-	-	-	30.200	31.800
Materieel	-	7.700	-	-	-	-	-	7.700	-
Juridische diensten	9.214	37.900	31.800	-	-	-	-	37.900	31.800
Totaal overhead	398.159	384.350	425.000	760	-	-	-	344.050	425.000
Rente	42.602		26.681	122.850	130.000	110.000	(80.248)	(130.000)	(83.319)
Deelnemersbijdrage			-	1.445.837	1.537.364	1.580.460	(1.445.837)	(1.537.364)	(1.580.460)
Bijdrage Provincie Zuid-Holland				1.040.788	960.716	-	(1.040.788)	(960.716)	-
Beheerregeling Provincie Zuid-Holland				-	-	960.716	-	-	(960.716)
Algemene middelen	42.602	-	26.681	2.609.575	2.628.080	2.651.176	(2.566.973)	(2.628.080)	(2.624.495)
Onvoorzien	-	-		-	-	-	-	-	-
Saldo gewone bedrijfsvoering	3.946.127	3.839.539	3.810.369	4.266.439	3.756.432	3.633.376	(2.566.914)	42.807	176.993
Totaal kredieten	471.636	-	129.841	388.574	-	182.881	83.062	-	(53.040)
Saldo van baten en lasten	4.417.763	3.839.539	3.940.210	4.655.013	3.756.432	3.816.257	(237.250)	83.107	123.953
Totaal mutatie reserves	682.598	42.000	53.040	381.850	125.107	176.993	300.748	(83.107)	(123.953)
Saldo	5.100.361	3.881.539	3.993.250	5.036.863	3.881.539	3.993.250	63.498	-	-

4. Paragrafen

4.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen weerspiegelt de mate waarin het recreatieschap in staat is middelen vrij te maken om de risico's die zich in de praktijk voordoen op te vangen zonder dat dit betekent dat het beleid veranderd of ingekrompen moet worden.

Conform de nota weerstandsvermogen wordt de ratio weerstandsvermogen berekend om te bepalen of het recreatieschap in staat is voldoende financiële middelen vrij te maken voor het dekken van de risico's op het moment dat de risico's zich voordoen. Voor de waardering van de toereikendheid van het weerstandsvermogen wordt de volgende tabel gehanteerd.

Ratio weerstandsvermogen

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	$> 2,0$	Uitstekend
B	$1,4 < x < 2,0$	Ruim voldoende
C	$1,0 < x < 1,4$	Voldoende
D	$0,8 < x < 1,0$	Matig
E	$0,6 < x < 0,8$	Onvoldoende
F	$< 0,6$	Ruim onvoldoende

Risicoanalyse

Risico	Aard van het risico	Financiële impact risico	Kans van optreden H/M/L *)	Impact (uitgaande van vier jaar)
Bijdrage PZH	Structureel	€ 520.000	H	€ 1.560.000
Optimalisatie Voorne-Putten	Structureel	€ 190.000	L	€ 190.000
Niet kwantificeerbare risico's	Structureel	€ 21.240		€ 85.000

*) De financiële impact wordt berekend door bij een hoog risico 75%, bij een gemiddeld risico 50% en bij een laag risico 25% van het bedrag van de financiële omvang te nemen.

Bijdrage Provincie Zuid-Holland vanaf 2026

Bij de uittreding van de provincie Zuid-Holland zijn financieringsafspraken gemaakt die lopen tot en met 2025. In de destijds afgesloten financieringsovereenkomst is het uitgangspunt opgenomen dat de provincie ook na 2025 haar medeverantwoordelijkheid voor recreatiebeheer behoudt en daartoe middelen beschikbaar stelt. De provincie zal dit met ingang van 2026 vormgeven door toepassing van de Subsidieregeling beheer recreatiegebieden. Volgens de regeling kan subsidie echter uitsluitend worden aangevraagd door eigenaren of erfpachters van gebieden die door de provincie aangemerkt zijn als recreatiegebied met een minimumoppervlakte van 100 hectare. Toepassing van deze subsidievereisten leidt er mogelijk toe dat niet alle gebieden van het recreatieschap als subsidiabel zullen worden aangemerkt. Daarnaast hanteert de provincie een plafondbudget waardoor nog niet

duidelijk is of het in de regeling opgenomen maximale subsidiepercentage van 40% kan worden behaald. De verwachting is dat de provincie uiterlijk in oktober 2025 de hoogte van de bijdrage bekend maakt.

Gevolg van bovenstaande is dat de bijdrage van de provincie, die in 2024 € 1.039.494 (inclusief indexering) bedroeg, mogelijk significant lager zal zijn. Voor de risicoanalyse is gerekend met een halvering.

Optimalisatie Voorne-Putten

Vanwege de vermindering van de bijdrage van provincie Zuid-Holland en het enkele jaren geleden wegvallen van de bijdrage van gemeente Rotterdam heeft het Algemeen Bestuur in 2022 het besluit "Oplossingsrichtingen ten behoeve van een toekomstbestendig Recreatieschap Voorne Putten" genomen. Hiermee heeft het bestuur opdracht gegeven voor het uitwerken van optimaliseringsvoorstellen. Als uitwerking hiervan is in 2024 een besluit genomen over een pakket aan beheermaatregelen waarmee een potentiële besparing van € 190.000 behaald kan worden. Omdat nog niet zeker is dat de geïdentificeerde maatregelen gerealiseerd kunnen worden en de beoogde besparing daadwerkelijk behaald wordt is een risico opgenomen ter hoogte van de totale potentiële besparing.

Niet kwantificeerbare risico's

Hier wordt uitgegaan van 2% van de structurele inkomsten. Voor dit beleid volgt het schap het rijksbeleid voor gemeenten. Het rijk stelt voor gemeenten, die vallen onder het artikel 12-regime, de minimale buffer van de algemene reserve op 2% van de som van de structurele inkomsten. Dit bedrag is daarmee het minimaal gewenste/benodigde weerstandsvermogen voor niet gekwantificeerde risico's. Voor de structurele inkomsten wordt uitgegaan van de huren & pachten en de verwachte rentebaten. Deze zijn in de begroting 2025 gesteld op 1.062K. Het risico is dan $21.240 \times 4 = 85.000$ euro.

Ratio Weerstandsvermogen

Zoals hiervoor aangegeven wordt de ratio weerstandsvermogen berekend om te bepalen of het schap in staat is voldoende financiële middelen vrij te maken voor het dekken van de risico's op het moment dat de risico's zich voordoen.

Het totaal van de risico-inventarisatie komt uit op € 1.835.000. De geprognosticeerde stand van de Algemene Reserve is per eind 2026 € 168.638.

De ratio komt uit op < 1 en is daarmee niet voldoende. Dit vraagt om ingrijpende maatregelen, zoals bijvoorbeeld het afstoten van delen van het beheerareaal. Het recreatieschap zal hierover in 2025 besluiten nemen, de voorbereidingen hiertoe zijn in het 2^e kwartaal van 2025 gestart.

Kengetallen

Voor het verhogen van de transparantie en om makkelijker inzicht te krijgen in de financiële positie en de baten en de lasten worden met ingang van de begroting 2017 een aantal voorgeschreven kengetallen opgenomen. De kengetallen staan in onderstaande tabel.

Kengetallen	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
netto schuldquote	47%	43%	35%	27%	21%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
solvabiliteitsratio	46%	46%	44%	41%	39%
structurele exploitatieruimte					

Deze kengetallen geven enig inzicht in de financiële positie en de financiële weerbaar- en wendbaarheid van de organisatie.

De Provincie Zuid-Holland gebruikt de volgende signaleringswaarden:

Kengetal	gezond	neutraal	risicovol
netto schuldquote	<90%	90-130%	>130%
netto schuldquote gecorrigeerd	<90%	90-130%	>130%
solvabiliteitsratio	>50%	20-50%	<20%
structurele exploitatieruimte	>0%	0%	<0%

De netto schuldquote geeft een beeld van het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Bij de “netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen” worden ook de verstrekte leningen meegenomen. Een negatieve schuldquote geeft in feite aan dat er per saldo geen sprake is van een schuld.

De solvabiliteitsratio wordt berekend als het percentage van het totale eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen van het recreatieschap. Dit geeft inzicht in de mate waarin het schap in staat is om aan haar financiële verplichtingen te voldoen. De solvabiliteitsratio is ruim positief.

Het kengetal “structurele exploitatieruimte” geeft aan of de structurele baten groter zijn dan de structurele lasten. Dit wordt in het kengetal als percentage van de totale baten uitgedrukt. Dit kengetal zegt in feite iets over het structurele jaarrekeningsaldo, d.w.z. zonder alle incidentele baten en lasten. Het percentage is positief, wat betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van de leningen) te dekken.

4.2. Onderhoud kapitaalgoederen

Het goed onderhouden van de gebieden is een belangrijke taak voor het recreatieschap om duurzaam gebruik mogelijk te maken. Als basis voor het plannen van regulier- en groot onderhoud en vervangingsinvesteringen wordt het Terrein Beheer Model (TBM) gehanteerd. Dit model is gebaseerd op zogenaamde doeltypen (bijvoorbeeld speel- en ligweide, strand of bos) waarvoor een gestandaardiseerde inrichting met daarbij behorende onderhoudscycli en normkosten zijn bepaald. Het totaal aan oppervlaktes, stuks en lengte van de aanwezige doeltypes bepaalt met de cycli en de normkosten de geplande uitgaven voor meerjarig duurzaam onderhoud. Het Terrein Beheer Model wordt periodiek herijkt.

Voorziening groot onderhoud

De geplande uitgaven van groot onderhoud fluctueren van jaar tot jaar. Dit kan een direct en groot effect hebben op het jaarresultaat en daarmee op de jaarlijkse deelnemersbijdrage. Om dit ongewenste effect zoveel mogelijk te voorkomen heeft het recreatieschap ervoor gekozen om een egalisatievoorziening groot onderhoud in te stellen. Jaarlijks wordt een vastgestelde dotatie ten laste van de exploitatie gebracht en de werkelijke onderhoudslasten worden ten laste van de voorziening groot onderhoud verantwoord.

Programma groot onderhoud

In onderstaande tabel is het verwachte verloop van de voorziening Groot Onderhoud te zien voor de komende jaren.

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Stand voorziening Groot onderhoud per 01-01	1.543.781	1.448.314	134.551	2.821	31.619	221.539	403.046
Dotatie	817.100	817.100	817.100	817.100	817.100	817.100	817.100
Extra dotatie cf. uitvoeringsagenda	-	-	-	-	-	-	-
planning materiële uitgaven inclusief indexering	162.156	1.081.001	729.869	606.386	482.447	488.917	546.156
planning personele uitgaven	109.813	324.300	218.961	181.916	144.734	146.675	163.847
Bos 2023		75.000					
TBM Overig 2024		6.800					
Bagger 2024		119.750					
Solitair 2024		62.500					
Uren overloop		79.215					
Overheveling naar IR	640.598	382.297					
Stand voorziening groot onderhoud per 31-12	1.448.314	134.551	2.821	31.619	221.539	403.046	510.143

In 2026 is groot onderhoud en vervangingsonderhoud voorzien aan o.a.:

- verhardingen: het uitvoeren van groot onderhoud en vervangingsonderhoud aan diverse elementen- en halfverhardingen, in hoofdzaak aan de noordzijde van recreatiegebied Brielse Meer;
- het vervangen van een beschoeiing in het noordelijk deel van recreatiegebied De Bernisse;
- speeltoestellen: het uitvoeren van groot onderhoud en vervangingsonderhoud aan alle speelvoorzieningen in het gehele gebied.

Onderstaand een volledig overzicht van de in 2026 geplande werkzaamheden (excl. P):

Categorie	2026
Speeltoestellen	€ 161.243
Bos	€ 14.250
Solitair en knotbomen	€ 10.704
Asfalt	€ 2.048
Bagger	€ 26.513
Elementenverharding	€ 114.176
Halfverharding	€ 194.867
Harde oevers	€ 89.704
Zwemwater	€ 27.443
Bruggen	€ 4.608
Vlonders en steigers	€ 89.411
Totaal GO	€ 734.967

4.3. Financiering

Kasgeldlimiet

Tot het kasgeld behoren alle vlottende schulden < 1 jaar, de contante gelden in kas, de uitgaande gelden < 1 jaar en de tegoeden / schulden rekening-courant. Doel van de kasgeldlimiet is het beperken van de renterisico's op de korte schuld. De korte schuld is bedoeld voor de lopende uitgaven en zodoende is de limiet gekoppeld aan het begrotingstotaal. De kasgeldlimiet is bij ministeriële regeling vastgesteld op 8,5 % van het totaal van de jaarbegroting bij aanvang van het jaar. In 2026 is er geen zicht op dat er kasgeldleningen afgesloten worden.

Renterisiconorm

De renterisiconorm stelt een limiet aan het renterisico over de lange termijn financiering. Het renterisico is het geldbedrag aan leningen dat in een bepaald jaar aan renteherziening en herfinanciering onderhevig is. Het renterisico mag maximaal 20% van het begrotingstotaal per 1 januari van het betreffende kalenderjaar bedragen. De renterisiconorm benadrukt het belang van een goede spreiding van de leningenportefeuille en de renterisico's. Er zijn op balansdatum 2026 drie uitstaande geldleningen zonder renteherziening gedurende de looptijd. Er is geen sprake van herfinanciering. Derhalve is er geen renterisico. Ten aanzien van het risicobeheer van de huidige leningen zijn er geen beleidsvoornemens. Het renteresultaat is gelijk aan de rentelasten en bedraagt 36.989 euro. Tevens is er geen sprake van een financieringsbehoefte.

Schatkistbankieren

Bij het schatkistbankieren wordt dagelijks het saldo bij een vastgesteld drempelbedrag overgeboekt op een bankrekening ten gunste van de rekening-courant die een decentrale overheid heeft bij de schatkist. Omgekeerd kan het saldo ook worden aangevuld ten laste van de rekening-courant die een decentrale overheid heeft bij de schatkist. Voor het schap zijn de benodigde overeenkomsten met het Rijk afgesloten. Het drempelbedrag voor 2026 is € 1.000.000.

EMU saldo

Het (EMU-saldo) is het saldo van de inkomsten en uitgaven van de overheid. Decentrale overheden moeten inzicht geven in de berekening van hun aandeel in dit EMU-saldo. Deze informatie wordt middels enquêtes aangeleverd bij het CBS. Voor de EMU-enquête worden de gemeenten, de provincies en de waterschappen integraal waargenomen. Bij de gemeenschappelijke regelingen wordt een deelwaarneming gedaan. Een gemeenschappelijke regeling valt binnen de deelwaarneming indien het totaal aan baten of lasten op de exploitatierekening groter is dan 20 miljoen euro. Omdat het begrotingstotaal van het Recreatieschap onder deze grens van €20 miljoen ligt is toelichting van het EMU saldo niet verplicht en derhalve niet opgenomen.

Renteschema

Renteschema:				
a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering				26.681
b. De externe rentebaten (idem)			-/-	110.000
Saldo rentelasten en rentebaten				-83.319
c1. De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/-	-		
c2. De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/-	-		
c3. De rentebaar van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/-	-		
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente €				-
d1. Rente over eigen vermogen			+/+	-
d2. Rente over voorzieningen			+/+	-
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente				-83.319
e. De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)			-/-	-
f. Renteresultaat op het taakveld Treasury				-83.319

4.4. Grondbeleid

Algemeen

Het dagelijks bestuur van het recreatieschap heeft begin 2016 de nota grondbeleid vastgesteld waarin de volgende uitgangspunten centraal staan:

- Grond is een middel en geen doel.
- Bij en met de inzet van grond en vastgoed wordt financiële optimalisatie nagestreefd.
- Met de inzet van grond wordt samenwerking met gebiedspartijen gezocht.
- Hoewel het schap zelf geen grond- of opstalexploitaties voert, heeft zij in haar aanpak een actieve houding. Hierbij stuurt zij – in samenwerking met de andere gebiedspartijen – actief op programmering, kostenbeheersing en opbrengstoptimalisatie.
- Het schap werkt innovatief en extern gericht, zoekt naar nieuwe verbanden en geeft waar mogelijk ruimte aan nieuwe technologieën en duurzame toepassingen.
- Het schap neemt in beginsel niet risicodragend deel in gebieds- en vastgoedontwikkelingen en niet zelf grond- of opstalexploitaties voert.
- Bij de inzet van grond en vastgoed werkt het schap transparant en marktconform.

Financieel

Naast het algemene uitgangspunt van financiële optimalisatie is de inzet vooral gericht op het behoud van het huidige niveau van inkomsten in de schapsbegroting, zulks in relatie tot de met eigendom/erfpacht samenhangende kosten.

Schapsspecifiek

In programma 2 van de jaarrekening wordt ingegaan op de specifieke grond- en vastgoedontwikkelingen in het schap en de daarbij gerealiseerde resultaten. Daarnaast wordt verwezen.

Grondpositie

Grondpositie per 31 december 2024:

Oppervlakte:	31-12-2023	31-12-2024*	Toelichting mutatie:
Totaal	826 ha	826 ha	

*Afgerond op hele getallen

Deze tabel betreft de grondpositie. Hierin zijn niet meegenomen de gronden die het schap op basis van persoonlijke overeenkomsten (o.a. huur) in gebruik en onderhoud heeft.

Peildatum voor deze tabel is de kadastrale registratie per 31 december 2024.

4.5. Bedrijfsvoering

Productomschrijving	Gebiedsbeheer	Maatschappelijke betrokkenheid	Plannen maken	Overhead	Totaal
Beheerinformatie	53.800				53.800
Uitvoeren Terreinspecties	72.300				72.300
Ondersteuning recreatie-, landschaps- en natuurbeheer	24.500				24.500
uitvoeren Terreinbeheer RO 30%	396.200				396.200
Omgevingscommunicatie	73.600				73.600
Beheer vastgoed en gronden (rentmeesterschap)	135.900				135.900
Toezicht en Handhaving	314.500				314.500
Vergunningen, ontheffingen en toestemmingen	49.500				49.500
Vrijwilligers en actief burgerschap		51.500			51.500
Adviesdiensten o.m strategische vastgoedontwikkeling			32.500		32.500
Accountmanagement				60.600	60.600
Financieel beleid				8.950	8.950
Planning en control				139.300	139.300
Projectcontrol				31.500	31.500
Rechtmatigheidscontrole				10.950	10.950
Aansprakelijkheid				7.800	7.800
Juridische ondersteuning				20.800	20.800
Procederen				1.600	1.600
WOB-procedures				1.600	1.600
Subtotaal	1.120.300	51.500	32.500	283.100	1.487.400
Dienstverlening in uitgaven voorziening Groot Onderhoud	220.500				220.500
Totaal					1.707.900

4.6. Deelnemersbijdrage

Verdeling deelnemersbijdrage	Aandeel in nadelig exploitatiesaldo	Aandeel in nadelig exploitatiesaldo	Percentage	Inwoners per 01-01-2024
	2025	2026		
<i>Verdeling overige gemeenten:</i>				
Gemeente Nissewaard	833.967	855.301	54,12%	87.639
Gemeente Voorne aan Zee	703.397	725.159	45,88%	74.304
	1.537.364	1.580.460	100%	161.943

De deelnemersbijdrage wordt ten laste gebracht naar rato van het aantal inwoners per gemeente. Het inwoneraantal wordt bepaald aan de hand van de cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) per 1 januari van het jaar waarin de begroting wordt vastgesteld waaruit het te verrekenen exploitatiesaldo blijkt (t-1). Bij het opmaken van de begroting waren de CBS cijfers over 2024 nog niet beschikbaar, deze worden bij de rapportages over 2026 verwerkt. De deelnemersbijdrage voor 2026 bestaat uit een indexatie van 2,8% over de bijdrage van 2025.

Bovenstaande inwonersaantallen zijn de meest recente gegevens. Aan de hand van de later bekende cijfers per 1 januari 2025 zullen de verhoudingen bij de voortgangsrapportage worden gecorrigeerd.

5. Financiële begroting en bijlagen

Deelproduct/product	Lasten		Lasten	Baten		Baten	Saldo		Saldo
	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
	Personeel	994.411	1.022.100	1.120.300	-	-	-	1.022.100	1.120.300
	Taakstellende bezuiniging		(101.757)	(402.840)				(101.757)	(402.840)
	Materieel	2.487.580	2.454.946	2.557.228	1.656.104	1.128.352	982.200	1.326.594	1.575.028
Gebiedsbeheer		3.481.991	3.375.289	3.274.688	1.656.104	1.128.352	982.200	2.246.937	2.292.488
	Personeel	24.558	49.000	51.500	-	-	-	49.000	51.500
	Materieel								
Maatschappelijke betrokkenheid		24.558	49.000	51.500	-	-	-	49.000	51.500
	Personeel	(1.242)	30.900	32.500	-	-	-	30.900	32.500
	Materieel	59							
Plannen maken		(1.183)	30.900	32.500	-	-	-	59	32.500
Overhead									
	Personeel	53.277	28.100	60.600	-	-	-	28.100	60.600
	Materieel	104.912	114.700	118.500	-	-	-	114.700	118.500
Bestuurlijke diensten		158.189	142.800	179.100	-	-	-	142.800	179.100
	Personeel	174.699	181.200	190.700	-	-	-	140.900	190.700
	Materieel	56.057	22.450	23.400	-	-	-	22.450	23.400
Financiële diensten		230.756	203.650	214.100	760	-	-	163.350	214.100
	Personeel	9.214	30.200	31.800	-	-	-	30.200	31.800
	Materieel	-	7.700	-	-	-	-	7.700	-
Juridische diensten		9.214	37.900	31.800	-	-	-	37.900	31.800
Totaal overhead		398.159	384.350	425.000	760	-	-	344.050	425.000
	Rente	42.602		26.681	122.850	130.000	110.000	(80.248)	(130.000)
	Deelnemersbijdrage			-	1.445.837	1.537.364	1.580.460	(1.445.837)	(1.537.364)
	Bijdrage Provincie Zuid-Holland				1.040.788	960.716	-	(1.040.788)	(960.716)
	Beheerregeling Provincie Zuid-Holland				-	-	960.716	-	(960.716)
Algemene middelen		42.602	-	26.681	2.609.575	2.628.080	2.651.176	(2.566.973)	(2.628.080)
Onvoorzien		-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo gewone bedrijfsvoering		3.946.127	3.839.539	3.810.369	4.266.439	3.756.432	3.633.376	(2.566.914)	42.807
Totaal kredieten		471.636	-	129.841	388.574	-	182.881	83.062	-
Saldo van baten en lasten		4.417.763	3.839.539	3.940.210	4.655.013	3.756.432	3.816.257	(237.250)	83.107
Totaal mutatie reserves		682.598	42.000	53.040	381.850	125.107	176.993	300.748	(83.107)
Saldo		5.100.361	3.881.539	3.993.250	5.036.863	3.881.539	3.993.250	63.498	-

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Het overzicht van lasten en baten is als volgt opgebouwd:

Reguliere lasten en baten bedrijfsvoering

Dit onderdeel betreft de exploitatielasten en –baten van de structurele activiteiten. Dit zijn de jaarlijks min of meer in dezelfde vorm terugkerende activiteiten. Op basis van deze informatie kunnen meerjarige trends en ontwikkelingen worden geschetst.

Diverse lasten en baten bedrijfsvoering

In tegenstelling tot de reguliere lasten en baten komen deze exploitatielasten en – baten slechts incidenteel voor door de aard hiervan en/of de oorzaak. Het gaat hierbij om o.a. de effecten van periodieke herzieningen van voorzieningen, de financiële consequenties van uitspraken op beroeps- en bezwaarschriften die niet voorzien kunnen worden en terugontvangen bedragen. Deze zaken, welke niet zijn begroot, worden separaat gepresenteerd om de vergelijkbaarheid over de jaren heen eenvoudiger te maken.

Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Dit onderdeel omvat alle mutaties (stortingen en onttrekkingen) in de reserves.

Inhoudelijke toelichting

De ramingen zijn gebaseerd op de uitgangspunten die in hoofdstuk 2 van deze begroting zijn vermeld.

Structureel evenwicht

In verband met de aanscherping van het financieel toezicht is in de begroting en de meerjarenraming het structureel en reëel evenwicht geïntroduceerd. Het BBV is aangepast, zodat Algemeen Bestuur en financieel toezichthouder kunnen vaststellen of sprake is van een structureel en reëel evenwicht in de begroting en de meerjarenraming. Algemeen uitgangspunt is dat structurele lasten en baten die lasten en baten zijn die betrekking hebben op posten of beleid met een looptijd van meer dan drie jaar. Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves worden als incidenteel beschouwd, tenzij het gaat om reguliere onttrekkingen aan financieringsreserves c.q. dekkingsreserves (kapitaallasten) of om onttrekkingen uit een daartoe toereikende (bestemmings)reserve gedurende een periode van minimaal 3 jaar met als doel het dekken van structurele lasten. Het structureel en reëel begrotingsevenwicht wordt berekend door de totale lasten en baten te verminderen met de incidentele lasten en baten. Het saldo dat overblijft moet positief zijn (de structurele baten zijn dan groter dan de structurele lasten).

Uiteenzetting van de financiële positie (geprognosticeerde balans)

De financiële positie in meerjarenperspectief blijkt uit de geprognosticeerde balanscijfers voor de jaren 2026 tot en met 2030.

Totaaloverzicht	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
ACTIVA					
Materiële vaste activa	4.121.862	3.885.934	3.650.006	3.414.078	3.178.150
Financiële vaste activa	-	-	-	-	-
Vlottende activa	882.498	888.866	1.113.512	1.365.203	1.540.832
Totaal activa	5.004.360	4.774.800	4.763.518	4.779.281	4.718.982
PASSIVA					
Reserves	2.326.204	2.202.251	2.078.298	1.954.345	1.830.392
(Geraamd) resultaat	-	-	-	-	-
Voorzieningen	4.380	37.771	231.344	416.554	527.787
Langlopende schulden	469.186	330.188	249.286	203.792	156.213
Vlottende passiva	2.204.590	2.204.590	2.204.590	2.204.590	2.204.590
Totaal passiva	5.004.360	4.774.800	4.763.518	4.779.281	4.718.982

Toelichting op de uiteenzetting van de financiële positie

De uitgangspunten, die bij het samenstellen van deze begroting zijn gehanteerd, zijn vermeld in hoofdstuk 2 van deze begroting.

De geprognosticeerde balanscijfers lichten we hierna op hoofdlijnen toe.

Materiële vaste activa

In het bovenstaande totaaloverzicht zijn de afschrijvingen van de komende jaren verwerkt.

Financiële vaste activa

N.v.t.

Vlottende activa

De vlottende activa zijn het saldo van de passiva en de materiele vaste activa.

Reserves

Staat van reserves	Saldo 1-1-2025	Resultaat bestemming	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 1-1-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12-2026
Algemene Reserve	336.144	63.498-		104.008	168.638			168.638
BESTEMMINGSRESERVES								
Investeringsreserve	1.438.249		783.127	2.159.444	61.932			61.932
Reserve kwaliteitsimpuls gebieden	1.100			1.100	-			-
Reserve Rotterdamse Reddingsbrigade	334.886		42.000	33.823	343.063	53.040	50.426	345.677
Reserve vervangingsinvesteringen	399.730			399.730	-			-
Afschrijvingsreserve	1.967.808			91.284	1.876.524		126.567	1.749.957
Subtotaal bestemmingsreserves	4.141.773		825.127	2.685.381	2.281.519	53.040	176.993	2.157.566
Totaal	4.477.917	63.498-	825.127	2.789.389	2.450.157	53.040	176.993	2.326.204

Investeringsreserve

Kwaliteitsimpuls Steigers VP	758.829
GO Kwaliteitsimpuls Kunstwerken VP	1.289.967
Bosuitbreiding Uitwaayer - onderzoek wateroverlast Wolvenstee	31.085
Upgrade MTB De Uitwaayer	69.000
Uitbreiding en beheerplan Bos Brielse Meer en Bernisse	10.563
Totaal	2.159.444

Algemene Reserve

Uitwerken gebiedsgerichte opgave Uitwaayer (planvorming)	2.610
Optimalisatie Voorne Putten	16.610
Vervangen achterpui Oude Veerdam	45.000
Haalbaarheidsonderzoek ophogen fietsbrug naar Simonshaven	12.289
Subsidie Coördinatie	27.500
Totaal	104.008

Toevoeging aan investeringsreserve in 2025 is inclusief overboeking van 382K extra vanuit GO en overboeking van reserve vervangingsinvesteringen.

Staat van reserves	Saldo 31-12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12-2027	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12-2028	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12-2029	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12-2030
Algemene Reserve	168.638			168.638			168.638			168.638			168.638
BESTEMMINGSRESERVES													
Investeringsreserve	61.932			61.932			61.932			61.932			61.932
Reserve kwaliteitsimpuls gebieden	-			-			-			-			-
Reserve Rotterdamse Reddingsbrigade	345.677	53.040	50.426	348.291	53.040	50.426	350.905	53.040	50.426	353.519	53.040	50.426	356.133
Reserve vervangingsinvesteringen	-			-			-			-			-
Afschrijvingsreserve	1.749.957		126.567	1.623.390		126.567	1.496.823		126.567	1.370.256		126.567	1.243.689
Subtotaal bestemmingsreserves	2.157.566	53.040	176.993	2.033.613	53.040	176.993	1.909.660	53.040	176.993	1.785.707	53.040	176.993	1.661.754
Totaal	2.326.204	53.040	176.993	2.202.251	53.040	176.993	2.078.298	53.040	176.993	1.954.345	53.040	176.993	1.830.392

Toelichting:

Algemene Reserve:

De algemene reserve heeft als belangrijkste functie het vormen van een buffer voor financiële tegenvallers.

Investeringsreserve:

Het doel van de investeringsreserve is het dekken van de kosten van nieuwe investeringen.

Reserve Rotterdamse Reddingsbrigade:

Deze reserve is bestemd voor het dekken van de kosten van vervangingsinvesteringen voor de Rotterdamse Reddingsbrigade.

Reserve Kwaliteitsimpuls gebieden:

Deze reserve is gevormd voor het dekken van de kosten van nieuwe ontwikkelingen.

Reserve Vervangingsinvesteringen:

Deze reserve is gevormd als dekking voor de toekomstige vervangingsinvesteringen. Voor het boekjaar 2026 worden geen vervangingsinvesteringen voorzien.

Reserve Afschrijvingen

Met ingang van 2018 wordt de reserve Afschrijvingen gevormd. Deze reserve is bedoeld ter dekking van de jaarlijkse afschrijvingen van investeringen met maatschappelijk nut die vanaf 2018 volgens de gewijzigde verslaggevingsvoorschriften moeten worden geactiveerd.

Voorzienen

Staat van voorzieningen	Saldo 1-1-2025	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo 1-1-2026	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2026
Voorziening Groot Onderhoud	1.448.314	817.100	2.122.677	142.737	817.100	955.457	4.380
Totaal	1.448.314	817.100	2.122.677	142.737	817.100	955.457	4.380

* in 2025 is reeds de overboeking verwerkt van de 382K welke gedoteerd wordt in de investeringsreserve ter dekking van het project Kwaliteitsimpuls Kunstwerken.

Staat van voorzieningen	Saldo 31-12-2026	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2027	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2028	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2029	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2030
Voorziening Groot Onderhoud	4.380	817.100	783.709	37.771	817.100	623.527	231.344	817.100	631.890	416.554	817.100	705.867	527.787
Totaal	4.380	817.100	783.709	37.771	817.100	623.527	231.344	817.100	631.890	416.554	817.100	705.867	527.787

Voorziening groot onderhoud

Het doel van deze voorziening is het gelijkmatig verdelen van de lasten van groot onderhoud over de jaren. Hiertoe wordt jaarlijks een gelijkblijvende dotatie ten laste van de exploitatie gebracht. De werkelijke grootonderhoudskosten worden direct ten laste van de voorziening verantwoord.

Langlopende schulden

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Dit betreft onderhandse leningen en waarborgsommen.

Vlottende passiva

De vlottende passiva zijn in de meerjarenraming constant gehouden.

Meerjarenraming

Deelproduct/product	Lasten			
	2027	2028	2029	2030
Personeel	1.120.300	1.120.300	1.120.300	1.120.300
Taakstellende bezuiniging	(405.222)	(397.216)	(392.440)	(387.576)
Materieel	2.557.228	2.557.228	2.557.228	2.557.228
Gebiedsbeheer	3.272.306	3.280.312	3.285.088	3.289.952
Personeel	51.500	51.500	51.500	51.500
Materieel	-	-	-	-
Maatschappelijke betrokkenheid	51.500	51.500	51.500	51.500
Personeel	32.500	32.500	32.500	32.500
Materieel	-	-	-	-
Plannen maken	32.500	32.500	32.500	32.500
Overhead	-	-	-	-
Personeel	60.600	60.600	60.600	60.600
Materieel	118.500	118.500	118.500	118.500
Bestuurlijke diensten	179.100	179.100	179.100	179.100
Personeel	190.700	190.700	190.700	190.700
Materieel	23.400	23.400	23.400	23.400
Financiële diensten	214.100	214.100	214.100	214.100
Personeel	31.800	31.800	31.800	31.800
Materieel	-	-	-	-
Juridische diensten	31.800	31.800	31.800	31.800
Totaal overhead	425.000	425.000	425.000	425.000
Overige kosten	29.063	21.057	16.281	11.417
Deelnemersbijdrage	-	-	-	-
Bijdrage Provincie Zuid-Holland	-	-	-	-
Algemene middelen	29.063	21.057	16.281	11.417
Onvoorzien	-	-	-	-
Saldo gewone bedrijfsvoering	3.810.369	3.810.369	3.810.369	3.810.369
Totaal kredieten	129.841	129.841	129.841	129.841
Saldo van baten en lasten	3.940.210	3.940.210	3.940.210	3.940.210
Totaal mutatie reserves	53.040	53.040	53.040	53.040
Saldo	3.993.250	3.993.250	3.993.250	3.993.250

Baten			
2027	2028	2029	2030
-	-	-	-
-	-	-	-
982.200	982.200	982.200	982.200
982.200	982.200	982.200	982.200
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
110.000	110.000	110.000	110.000
1.580.460	1.580.460	1.580.460	1.580.460
2.651.176	2.651.176	2.651.176	2.651.176
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
3.633.376	3.633.376	3.633.376	3.633.376
-	-	-	-
182.881	182.881	182.881	182.881
3.816.257	3.816.257	3.816.257	3.816.257
-	-	-	-
176.993	176.993	176.993	176.993
3.993.250	3.993.250	3.993.250	3.993.250

Saldo			
2027	2028	2029	2030
1.120.300	1.120.300	1.120.300	1.120.300
(405.222)	(397.216)	(392.440)	(387.576)
1.575.028	1.575.028	1.575.028	1.575.028
2.290.106	2.298.112	2.302.888	2.307.752
51.500	51.500	51.500	51.500
-	-	-	-
51.500	51.500	51.500	51.500
32.500	32.500	32.500	32.500
-	-	-	-
32.500	32.500	32.500	32.500
-	-	-	-
-	-	-	-
60.600	60.600	60.600	60.600
118.500	118.500	118.500	118.500
179.100	179.100	179.100	179.100
190.700	190.700	190.700	190.700
23.400	23.400	23.400	23.400
214.100	214.100	214.100	214.100
31.800	31.800	31.800	31.800
-	-	-	-
31.800	31.800	31.800	31.800
-	-	-	-
425.000	425.000	425.000	425.000
-	-	-	-
(80.937)	(88.943)	(93.719)	(98.583)
(1.580.460)	(1.580.460)	(1.580.460)	(1.580.460)
-	-	-	-
(2.622.113)	(2.630.119)	(2.634.895)	(2.639.759)
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
176.993	176.993	176.993	176.993
-	-	-	-
(53.040)	(53.040)	(53.040)	(53.040)
123.953	123.953	123.953	123.953
-	-	-	-
(123.953)	(123.953)	(123.953)	(123.953)
-	-	-	-
-	-	-	-

Grondslagen voor de meerjarenbegroting

De grondslagen voor de ramingen in de meerjarenbegroting zijn vermeld in hoofdstuk 2 “Uitgangspunten”.

Toelichting op belangrijke ontwikkelingen

Overzicht incidentele lasten en baten

Structureel resultaat					
	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten	3.940.210	3.940.210	3.940.210	3.940.210	3.940.210
Baten	(3.816.257)	(3.816.257)	(3.816.257)	(3.816.257)	(3.816.257)
Totaal saldo baten en lasten	123.953	123.953	123.953	123.953	123.953
Stortingen reserves	53.040	53.040	53.040	53.040	53.040
Onttrekkingen reserves	(176.993)	(176.993)	(176.993)	(176.993)	(176.993)
Totaal saldo mutaties reserves	(123.953)	(123.953)	(123.953)	(123.953)	(123.953)
Rekening resultaat	-	-	-	-	-
Af: incidentele baten en lasten (incl. reserves)					
Incidentele lasten	455.880	458.262	450.256	445.480	440.616
Incidentele baten	-	-	-	-	-
Totaal saldo incidentele baten en lasten	455.880	458.262	450.256	445.480	440.616
Structureel rekening resultaat	455.880	458.262	450.256	445.480	440.616
Reserve mutaties					
	2026	2027	2028	2029	2030
Stortingen	53.040	53.040	53.040	53.040	53.040
Onttrekkingen	(176.993)	(176.993)	(176.993)	(176.993)	(176.993)
	(123.953)	(123.953)	(123.953)	(123.953)	(123.953)
Incidentele reserves					
Stortingen	53.040	53.040	53.040	53.040	53.040
Onttrekkingen	-	-	-	-	-
	53.040	53.040	53.040	53.040	53.040
Structurele reserves					
Stortingen	-	-	-	-	-
Onttrekkingen	(176.993)	(176.993)	(176.993)	(176.993)	(176.993)
	(176.993)	(176.993)	(176.993)	(176.993)	(176.993)

De structurele onttrekking aan de reserves betreft de dekking van de kapitaallasten (afschrijvingen) van de activa die geactiveerd zijn.

De incidentele lasten bestaan uit:	2026	2027	2028	2029	2030
Reserve Rotterdamse Reddingsbrigade	53.040	53.040	53.040	53.040	53.040
Taakstellende bezuiniging	402.840	405.222	397.216	392.440	387.576
Totaal	455.880	458.262	450.256	445.480	440.616
De incidentele baten bestaan uit					
nvt	-	-	-	-	-
Totaal	-	-	-	-	-

Bijlage "Samenvatting bedragen per taakveld"

Verdeling taakvelden	2026		
	Lasten	Baten	Saldo
0.4 - Overhead	425.000	-	425.000
0.5 - Treasury	26.681	110.000	83.319-
0.8 - Overige baten en lasten	-	1.580.460	1.580.460-
0.10 - Mutaties in reserves	53.040	176.993	123.953-
5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3.488.529	2.125.797	1.362.732
0.11 - Resultaat van de rekening baten en lasten	-	-	-
Totaaltelling lasten en baten	3.993.250	3.993.250	-

Bijlage "Conversiestaat"

Deelproduct/product	Lasten		Baten		Saldo	
	Begroting 2026		Begroting 2026		Begroting 2026	
Beheerinformatie	53.800				53.800	
Uitvoeren Terreininspecties	72.300				72.300	
Ondersteuning recreatie-, landschaps- en natuurbeheer	24.500				24.500	
uitvoeren Terreinbeheer RO 30%	396.200				396.200	
Omgevingscommunicatie	73.600				73.600	
Beheer vastgoed en gronden (rentmeesterschap)	135.900				135.900	
Toezicht en Handhaving	314.500				314.500	
Vergunningen, ontheffingen en toestemmingen	49.500				49.500	
Personeel	1.120.300		-		1.120.300	
Regulier onderhoud	1.320.600				1.320.600	
Dotatie voorziening groot onderhoud	817.100				817.100	
Taakstellende bezuiniging	(402.840)				(402.840)	
Afschrijvingen	185.502				185.502	
Afschrijvingen RRB	50.426				50.426	
Energie- en waterverbruik	30.000				30.000	
Subsidies natuurbeheer	-		30.200		(30.200)	
Belastingen	80.000				80.000	
Verzekeringen	25.000				25.000	
Advieskosten, taxatie en notaris	24.400		927.000		(902.600)	
Huren en pachten			25.000		(25.000)	
Vewgunningen, Ontheffingen en Toestemmingen						
Bijdrage veren	17.900				17.900	
Publiciteit & voorlichting	6.300				6.300	
Materieel	2.557.228		982.200		1.575.028	
Gebiedsbeheer	3.274.688		982.200		2.292.488	
Vrijwilligers en actief burgerschap	51.500				51.500	
Personeel	51.500		-		51.500	
Materieel						
Maatschappelijke betrokkenheid	51.500		-		51.500	
Adviesdiensten o.m strategische vastgoedontwikkeling	32.500				32.500	
Personeel	32.500		-		32.500	
Materieel						
Plannen maken	32.500		-		32.500	
Overhead						
Accountmanagement	60.600				60.600	
Personeel	60.600		-		60.600	
Bestuurssecretaris/Secretariaat	117.500				117.500	
Bestuurskosten	1.000		-		1.000	
Materieel	118.500		-		118.500	
Bestuurlijke diensten	179.100		-		179.100	
Financieel beleid	8.950				8.950	
Planning en control	139.300				139.300	
Projectcontrol	31.500				31.500	
Rechtmatigheidscontrole	10.950				10.950	
Personeel	190.700		-		190.700	
Accountantskosten	20.200				20.200	
Bank- en treasurykosten	550				550	
Fiscaal advies	2.650				2.650	
Materieel	23.400		-		23.400	
Financiële diensten	214.100		-		214.100	
Aansprakelijkheid	7.800				7.800	
Juridische ondersteuning	20.800				20.800	
Procederen	1.600				1.600	
WOB-procedures	1.600				1.600	
Personeel	31.800		-		31.800	
Materieel	-		-		-	
Juridische diensten	31.800		-		31.800	
Totaal overhead	425.000		-		425.000	
Rente	26.681		110.000		(83.319)	
Deelnemersbijdrage	-		1.580.460		(1.580.460)	
Beheerregeling Provincie Zuid-Holland			960.716		(960.716)	
Overig						
Algemene middelen	26.681		2.651.176		(2.624.495)	
Onvoorzien			-		-	
Saldo gewone bedrijfsvoering	3.810.369		3.633.376		176.993	
Kredieten						
Reddingsbrigade	129.841		182.881		(53.040)	
Totaal kredieten	129.841		182.881		(53.040)	
Saldo van baten en lasten	3.940.210		3.816.257		123.953	
Mutatatie reserves						
Reserve Rotterdamse Reddingsbrigade	53.040		50.426		2.614	
Reserve afschrijvingen			126.567		(126.567)	
Totaal mutatie reserves	53.040		176.993		(123.953)	
Saldo	3.993.250		3.993.250		-	